

Wymiana młodzieży z uczelni w USA i KUL

Szanowni Państwo,

przedstawiamy Państwu wykaz najważniejszych działań i aktywności Centrum Heschela Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w styczniu 2025 roku.

Począwszy od zapalenia Świąteł Nadziei na KUL, poprzez organizację obchodów Dnia Judaizmu, owocną wizytę roboczą rektora KUL w Rzymie, wymianę młodzieży akademickiej z USA na KUL, wykłady, konferencje, działania naukowe, w tym pierwszą w Polsce obronę pracy doktorskiej z dyscypliny nauk biblijnych. Przedstawiamy linki do wybranych publikacji, w tym do komentarzy biblijnych naukowców, partnerów CH KUL.

Ks. Paweł Rytel-Andrianik

Dyrektor Centrum Relacji Katolicko-Żydowskich KUL im. Abrahama J. Heschela

Spis wydarzeń numeru:

1. Zapalenie świąteł nadziei na KUL
2. Obchody Dnia Judaizmu w polskim Kościele
3. Wizyta robocza rektora KUL w Rzymie
4. Dzień Judaizmu w Archidiecezji Lubelskiej
5. Rektor KUL i Susannah Heschel do uczestników Dnia Judaizmu
6. Wymiana młodzieży z uczelni w USA i KUL
7. Spotkanie w Domu Muzealnym na temat dzieła Abrahama J. Heschela
8. Prezentacja książki „Zabili nawet dzieci”
9. Pierwsza w Polsce obrona pracy doktorskiej z dyscypliny nauk biblijnych
10. Komentarze biblijne

1. Zapalenie świateł nadziei na KUL

2024/2025

LUBLIN

Obecny na uroczystości był bp Mieczysław Cisło, przewodniczący Komitetu Konferencji Episkopatu Polski ds. Dialogu z Judaizmem w latach 2006-2016, a także Symcha Keller, przedstawiciel gminy żydowskiej. Listy do uczestników wystosował rektor KUL ks. prof. Mirosław Kalinowski oraz prof. Susanna Heschel, córka Rabina Abrahama Joshuy Heschela. Zaznaczyła, że Chanuka jest lampą, która przypomina nam, że całe życie jest cudowne, że nie ma nic zwyczajnego nawet w najprostszej chwili.

KUL, John Paul III Catholic University of Lublin @KUL_Lublin

Nikt nie jest zwolniony z czynienia pracy. Róbmy wszystko na rzecz pokoju 🕊️ Na @KUL_Lublin KUL zapłonęły dwa światła niosące nadzieję: to Betlejemskie Światło Pokoju i Chanuk! kul.pl/na-kul-zaplon...

Centrum Relacji Katolicko-Żydowskich KUL im. Abrahama J. Heschela zorganizowało wspólne świętowanie Chanuki oraz Bożego Narodzenia dla społeczności akademickiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i mieszkańców Lublina - miasta wielokulturowego i wieloreligijnego. Dyrektor Centrum Heschela KUL i szef sekcji polskiej mediów watykańskich, ks. dr Paweł Rytel-Adrianik, podkreślił, że połączenie Betlejemskiego Światła Pokoju ze światłem Chanuki ma wymiar symboliczny i zwraca uwagę na wspólne wartości, jakimi są pokój, nadzieja i współpraca między Żydami a chrześcijanami.

Więcej informacji:

- <https://heschel.kul.pl/pl/na-kul-zaplonely-dwa-swiatla-niosace-nadzieje>
- https://www.kul.pl/na-kul-zaplonely-dwa-swiatla-niosace-nadzieje,art_109273.html
- https://www.ansa.it/vaticano/notizie/2025/01/02/universita-lublino-accende-la-luce-di-betlemme-e-di-hanukkah_5ad54d3d-612c-45f0-9aa9-6fe36300a995.html
- <https://www.vaticannews.va/pl/swiat/news/2025-01/polska-na-katolickim-universytecie-lubelskim-zaplonely-dwa-swia.html>
- <https://www.onet.pl/informacje/vatican-news/polska-na-kul-zaplonely-dwa-swiatla-niosace-nadzieje/tphhhb6,0666d3f1>
- <https://www.ekai.pl/na-kul-zaplonely-dwa-swiatla-niosace-nadzieje/>
- <https://www.niedziela.pl/arttykul/108498/Na-KUL-zaplonely-swiatla-niosace-nadzieje>
- <https://www.radioplus.pl/lublin/na-kul-zaplonely-dwa-swiatla-niosace-nadzieje-audio-aa-iewe-a5fn-BtXC.html>
- <https://radio.lublin.pl/2025/01/swieta-swiatla-i-nadziei-boze-narodzenie-i-chanuka-na-kul-u/>
- <https://lublin.gosc.pl/gal/pokaz/9099407.KUL-Swiatlo-ktore-daje-nadzieje-na-pokoj/11>
- https://nauka.pap.pl/palio/html.run?_Instance=cms_nauka.pap.pl&_PageID=11&s=depesza&dz=UCZELNIE&dep=394260&kat=NAUKA&_CheckSum=888104638
- <https://lublin.tvp.pl/84332922/chanuka-w-murach-katolickiego-universytetu>
- <https://ewtn.pl/programy/family-news-service/polska-na-katolickim-universytecie-lubelskim-zaplonely-dwa-swiatla-niosace-nadzieje/>
- <https://www.facebook.com/HeschelKULpl/videos/625915799887863>
- <https://www.facebook.com/agencja.kai/posts/pfbid0sxjau14DG4mJzYFpTsxWUqjCkzrGaXf4veGSr8Fao8pfGdxLPrzVV6oUF5GfEDgDI>

- <https://www.facebook.com/ArchidiecezjaLubelska/posts/pfbid0NVvbb6Miu6uKXuUYDWgyrv6ECzRN4bqRCQQdZCofrhbhsx54b51KJTvREg7FvTEI>
- <https://www.facebook.com/KULlublin/posts/pfbid0Xu6rYozfKetvNWPgH6YHcwqxdEDak3xceF4in-qG9845Sg8MwDQyL7f4QEJAiVkJZgl>
- <https://www.facebook.com/HeschelKULpl/videos/3876084862710923>
- <https://www.facebook.com/HeschelKULpl/posts/pfbid02yviFb4oAjuzewf9aWRjQ84pFWoSQxzH2Gy-gFLfAouNJucnczn5h7gqymW2zCnkbwl>
- https://x.com/KUL_Lublin/status/187476855467719115

2. Obchody Dnia Judaizmu w polskim Kościele

Tysol Wiara
@TysolWiara

Jak mówimy o Żydach? Dzień Judaizmu w polskim Kościele
tysol.pl/a/133965-jak-mo...

16-18 stycznia 2025

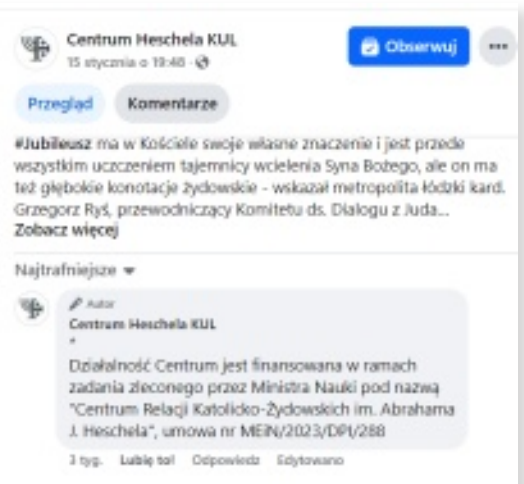

WROCŁAW

Więcej informacji:

- <https://heschel.kul.pl/pl/jak-mowimy-o-zydach-dzien-judaizmu-w-polskim-kosciele>
- <https://www.onet.pl/informacje/vatican-news/jak-mowimy-o-zydach-dzien-judaizmu-w-polskim-kosciele/sgg00rz,0666d3f1>
- <https://www.tysol.pl/a133965-jak-mowimy-o-zydach-dzien-judaizmu-w-polskim-kosciele>
- <https://www.facebook.com/Zycieiwara/posts/pfbid0mCLsv3w5UAX3zFdfMjfyUZr5RiMEVkj6y-qxSKHg2B7CLaQkttkRmacK5H6wD9txAl>
- <https://x.com/TysolWiara/status/1880203930753462453>
- <https://www.facebook.com/HeschelKULpl/videos/1609898543219275>

Centrum Heschela KUL informowało na bieżąco o obchodzonego w polskim Kościele XXVIII Dniu Judaizmu. Podczas konferencji naukowej we Wrocławiu, gdzie odbywały się główne obchody Dnia Judaizmu, kardynał Grzegorz Ryś przewodniczący Komitetu Konferencji Episkopatu Polski ds. Dialogu z Judaizmem mówił że uczestnicy konferencji bodaj po raz pierwszy w Polsce chcą sobie odpowiedzieć na pytanie, co tak naprawdę o Żydach mówi się w katechezie, w liturgii, w homiliach, w podręcznikach, w jaki sposób judaizm i Żydzi są obecni w formacji do kapłaństwa, zwłaszcza w kontekście nauczania Soboru Watykańskiego II i dokumentu Nostra Aetate.

3. Wizyta robocza rektora KUL w Rzymie

21-28 stycznia 2025

R Z Y M

Rektor KUL ks. prof. Mirosław Kalinowski przebywał z wizytą roboczą w Watykanie, gdzie odbył wiele spotkań i rozmów na temat aktywności związanej z działalnością Centrum Heschela KUL. Rozmowy dotyczyły stażów i praktyk studenckich dla studentów Wydziału Medycznego w Poliklinice Gemelli, wymiany studenckiej oraz kadry naukowo-dydaktycznej

między KUL a Pontificia Università della Santa Croce w Rzymie. W spotkaniu uczestniczył rektor rzymskiej uczelni ks. prof. Fernando Puig, ks. dr. Paweł Rytel-Andrianik, dyrektor CH KUL. Rozmawiano także o projektach Centrum Heschela KUL.

W spotkaniach uczestniczy również ks. dr Dariusz Giers, pełnomocnik rektora KUL ds. integralnego rozwoju człowieka John Paul II Vatican Foundation.

Więcej informacji:

– <https://www.facebook.com/HeschelKULpl/posts/p-fbid02jtDwW3GCE959XuowHNteSHpJ6qT3wxDa-AL2tX5TzxVufuBdYy2J8yAqojuL5dgaNI>

– <https://x.com/HeschelKULpl/status/1884187083453128908>

4. Dzień Judaizmu w Archidiecezji Lubelskiej

Centrum Heschela KUL wraz z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim zorganizowały obchody XXVIII Dnia Judaizmu w Archidiecezji Lubelskiej. W międzynarodowym spotkaniu z tej okazji brał udział Wielki Kanclerz KUL abp. Stanisław Budzik.

Wśród gości specjalnych był prof. Robert Schine, kierownik studiów żydowskich w Middlebury College (USA) oraz s. dr Katarzyna Kowalska NDS, współprzewodnicząca Polskiej Rady Chryścjan i Żydów.

Metropolita lubelski, Wielki Kanclerz KUL abp Stanisław Budzik, otwierając spotkanie podkreślił znaczenie dialogu międzyreligijnego. „Zrozumienie judaizmu jest kluczowe, by poznać dogłębnie Biblię. O ten dialog postulował św. Jan Paweł II. My jesteśmy kontynuatorami jego działań”.

22 stycznia 2025

LUBLIN

KUL KUL, John Paul II Catholic University of Lublin
@KUL_Lublin

Na @KUL_Lublin odbył się XXVIII Dzień Judaizmu w @ArchLubelska. Uczestniczyli w nim przedstawiciele środowisk katolickich i judaizmu, w tym z USA, do których, za pośrednictwem listu zwrócił się rektor KUL, ks. prof. @MiroslawKal: tiny.pl/vdjjmkvj

Więcej informacji:

- <https://heschel.kul.pl/pl/xxviii-dzien-judaizmu-w-archidiecezji-lubelskiej>
- <https://heschel.kul.pl/en/the-day-of-judaism-in-the-lublin-archdiocese-at-the-catholic-university-of-lublin>
- https://www.kul.pl/the-day-of-judaism-in-the-lublin-archdiocese-at-the-catholic-university-of-lublin,art_105515.html
- <https://heschel.kul.pl/pl/bog-chce-abym-wierzyl-dzien-judaizmu-na-kul>

– <https://heschel.kul.pl/en/god-wants-me-to-believe-the-day-of-judaism-at-the-catholic-university-of-lublin>

– https://www.kul.pl/bog-chce-abym-wierzyl-dzien-judaizmu-na-kul,art_109434.html

– https://www.kul.pl/god-wants-me-to-believe-the-day-of-judaism-at-the-catholic-university-of-lublin,art_109440.html

– <https://www.vaticannews.va/pl/swiat/news/2025-01/bog-chce-abym-wierzyl-dzien-judaizmu-na-kul.html>

– <http://idziemy.pl/cogdziekiedy/bog-chce-abym-wierzyl-dzien-judaizmu-na-nsbp-kul/86493>

– <https://www.radioplus.pl/lublin/bog-chce-abym-wierzyl-dzien-judaizmu-na-kul-audio-aa-FBvU-Ctkx-Ro5R.html>

– <https://ewtn.pl/programy/family-news-service/bog-chce-abym-wierzyl-dzien-judaizmu-na-kul/>

– <https://misyjne.pl/bog-chce-abym-wierzyl-dzien-judaizmu-na-kul/>

– <https://polskifr.fr/newsbox/bog-chce-abym-wierzyl-dzien-judaizmu-na-kul/>

– <https://www.facebook.com/HeschelKULpl/posts/pfbid02dQ6vpM35pSGQLEKf1aPmDH4FijK5dap2u-qkYYNeRbt8Dxd71cNkRN3bXfA6whQSxl>

– <https://www.facebook.com/EWTNPolskainEnglish/posts/pfbid0mwbDWJoq6o1Bu294to4dqzNxmnVdLy-1SgoJ5njkh98aK5X5cCqfzmkXu65hEr3TI>

– <https://www.facebook.com/ArchidiecezjaLubelska/posts/pfbid0dBewWwB96MGcyRM7ta9UVn6LAW4XAnFycgkZVVL6Kpgo9tcwViyqSMSo3rceDZjl>

– <https://x.com/HeschelKULpl/status/1882353004277571691>

– https://x.com/KUL_Lublin/status/1882144243214594211

5. Rektor KUL i Susannah Heschel do uczestników Dnia Judaizmu

22 stycznia 2025

LUBLIN

Rektor KUL ks. prof. Mirosław Kalinowski w liście do uczestników obchodów XXVIII Dnia Judaizmu na KUL napisał, że uniwersytet jako przestrzeń dialogu i wymiany myśli, jest szczególnie zobowiązany do wspierania i promowania idei porozumienia między religiami i narodami. „Fakt, że spotkanie gromadzi przedstawicieli z różnych stron świata, podkreśla jego międzynarodowy wymiar i wyjątkową wartość” – podkreślił ks. prof. Kalinowski.

Przesłanie na tegoroczny Dzień Judaizmu przekazała prof. Susannah Heschel, córka patrona Centrum Relacji Katolicko-Żydowskich im. Abrahama J. Heschela: „Cieszę się, że mogę się z Wami połączyć w tym Roku Jubileuszowym – w czasie szczególnego duchowego przebudzenia. To czas odłożenia na bok naszych codziennych trudów, byśmy mogli wzbudzić empatię między sobą, do siebie samych i do tego co wokół nas”.

Więcej informacji:

- <https://heschel.kul.pl/pl/bog-chce-abym-wierzyl-dzien-judaizmu-na-kul>
- <https://heschel.kul.pl/en/god-wants-me-to-believe-the-day-of-judaism-at-the-catholic-university-of-lublin>
- <https://www.facebook.com/ArchidiecezjaLubelska/posts/pfbidOdBewWwB96MGcyRM7ta-9UVn6LAW4XAnFycgkxkZVVL6Kpgo9tcwViyqSMSo-3rceDZjl>
- <https://x.com/HeschelKULpl/status/1882353004277571691>
- https://x.com/KUL_Lublin/status/1882144243214594211

THE ABRAHAM J. HESCHEL CENTER
FOR CATHOLIC-JEWISH RELATIONS
THE JOHN PAUL II CATHOLIC UNIVERSITY OF LUBLIN

News Mission Patron Structure Media Contact

PL ☀️ Aa

categories: [News and events]

The Day of Judaism in the Lublin Archdiocese at the Catholic University of Lublin

share: 📄 🔗

"My Peace I Give to You" - is the motto of this year's celebration of the Day of Judaism in the Lublin Archdiocese, to be held on Wednesday, 18 January 2025, at 5 pm in Hall 1031 of the John Paul II College at the Catholic University of Lublin. The event with the participation of the Chief Rabbi of Poland Michael Schudrich is organised by the Archdiocesan Centre for Catholic-Jewish Dialogue and the Abraham J. Heschel Center for Catholic-Jewish Relations at the John Paul II Catholic University of Lublin.

6. Wymiana młodzieży z uczelni w USA i KUL

Z inicjatywy Centrum Heschela KUL zorganizowano wymianę młodzieży akademickiej z USA i Lublina. W czasie Dnia Judaizmu na KUL odbyło się międzynarodowe seminarium dla studentów z USA oraz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Celem wymiany jest przełamywanie stereotypów i inspirowanie młodych do zajmowania stanowisk wolnych od uprzedzeń.

Dyrektor Instytutu Nauk Biblijnych KUL, ks. prof. Mirosław Wróbel nawiązał do hasła tegorocznego XXVIII Dnia Judaizmu. Słowa

23 stycznia 2025

LUBLIN

„Obwieście wyzwolenie w kraju dla wszystkich jego mieszkańców” (Kpł 25, 10a) mają związek z duchowym aspektem czasu jubileuszowego. „Chodzi o to, by był on pełen łaski i nadziei, by był przeżywany odpowiedzialnie. Zewnętrzne przepisy i świętowanie nie mają sensu jeśli nie towarzyszy temu wewnętrzna przemiana” – podkreślił ks. prof. Mirosław Wróbel.

Więcej informacji:

– https://www.kul.pl/bog-chce-abym-wierzyl-dzien-judaizmu-na-kul,art_109434.html

– <https://www.facebook.com/HeschelKULpl/posts/pfbid0p5esompuZt1h52EPRHu-Z6wXLbQRTk5mBWVAs3DJ49dnMyYRWUsLTZBACk8s8TtjJl>

– <https://www.facebook.com/KULlublin/posts/pfbid02HKhufCyK4Tb666uwzRYrAmbKwaFugfa-XBQLvvtBnALKx6Ern2bKPB4z1iCL28s5MI>

– <https://www.facebook.com/KULlublin/posts/pfbidOndLtHKAtsHfyFACu2qdGzHiPysXK8mJpYEE-cwJ7oRB2AH5SAbrJMTfuAgpd85mQl>

– <https://www.facebook.com/HeschelKULpl/posts/pfbid0215zCJNFbtYH5nzJtk73Edq96opPb7jTVC2oLTitk-drjxqc8NaQ9NEBbi4mfyJ9S9l>

– <https://x.com/HeschelKULpl/status/1882487483344277668>

– https://x.com/KUL_Lublin/status/1882144243214594211

7. Spotkanie w Domu Muzealnym na temat dzieła Abrahama J. Heschela

28 stycznia 2025

OPATÓW

THE ABRAHAM J. HESCHEL CENTER
FOR CATHOLIC-JEWISH RELATIONS
THE JOHN PAUL II CATHOLIC UNIVERSITY OF LUBLIN

News Mission Patron Structure Media Contact

PL 🌞 🗨

categories: [News and events]

Prof. Susannah Heschel: The Town of Opatów Left a Very Important Legacy

🔗 share 🗨

The small town of Opatów left a very important legacy, and for that, we are proud. We should have a moment to recognize this town and what it created," said Prof. Susannah Heschel in her message to the residents of Opatów (in the Świętokrzyskie Voivodeship in Poland), the hometown of her father, Abraham Joshua Heschel, the patron of the John Paul II Catholic University of Lublin's Center for Catholic-Jewish Relations.

(Open in full size)

The occasion to recall events and stories related to Prof. Susannah Heschel's ancestors was a special meeting at the Museum House in Opatów with biblical scholar Fr. Prof. Mirosław Wróbel, Director of the Institute of Biblical Studies at KUL. He reminded the attendees about the outstanding theologian and philosopher of Judaism, social activist, and descendant of Opatów Hassidic families—Abraham J. Heschel, the patron of the Center.

Fr. Prof. Wróbel emphasized that Opatów had a strong Jewish community as early as the 16th century. There was a synagogue and a Jewish cemetery. In the interwar period, about 6,000 Jews lived in the town. Most of them perished in the Treblinka concentration camp after the liquidation of the Opatów ghetto in October 1942.

Prof. Susannah Heschel also reminded the audience that the small town of Opatów in the Świętokrzyskie region of Poland is a significant place in Jewish history. She visited it in 2022. Her father, Abraham Joshua Heschel, came from the famous dynasty of rabbis from Opatów. His notable ancestor, who lived from 1748 to 1825, bore the same name. The Opatów Hassidic leaders held him in great esteem. "This is a town where there was a great rabbi named Abraham Joshua Heschel, Abraham Yehoshua Heschel, that was all his full name. He lived in the town of Opatów, not for his whole life, but part of his life, and he has a tremendous reputation in Jewish history for his piety."

Abraham J. Heschel "was very modest, so although he wrote a book – a commentary on the Bible, he did not decide to have it published during his lifetime," Prof. Susannah Heschel emphasized. She added that for her ancestor from the turn of the 18th and 19th centuries, "compassion and helping people" were of great importance. "Every day, dozens of people would come to him, and they would pour out their problems. He was famous for helping people and solving very concrete problems," she pointed out. Her ancestor was marked by "an extraordinary piety of a person who influenced generations that followed."

published 7 February 2025

The Abraham J. Heschel Center
for Catholic-Jewish Relations
at the John Paul II Catholic University of Lublin
ul. Społeczna 1
20-074 Lublin, Polska
email: heschel.center@kul.pl

- YouTube
- Twitter (0)
- Facebook
- Privacy policy

Polish Ministry of Science and Higher Education, The Abraham J. Heschel Center, Catholic-Jewish Relations

Ks. prof. Mirosław Wróbel, dyrektor Instytutu Nauk Biblijnych KUL spotkał się ze słuchaczami w Domu Muzealnym w Opatowie. Mówił o pochodzącym z tego miasta patronie CH KUL - Abrahamie J. Heschelu, jego życiu i dziele. Z uczestnikami spotkania połączyła się zdalnie córka bohatera, prof. Susannah Heschel.

Więcej informacji:

- <https://heschel.kul.pl/pl/prof-susannah-heschel-miasteczko-opatow-pozostawilo-bardzo-wazne-dziedzictwo>
- <https://heschel.kul.pl/en/prof-susannah-heschel-the-town-of-opatow-left-a-very-important-legacy>
- <https://www.facebook.com/HeschelKULpl/posts/pfbid02ghmT5GEwrtgfAMcN53ujT5QdE4spNNJiwGrbWhyc8CWrlgzDMsYihvcFmohoeYTI>
- <https://www.facebook.com/HeschelKULpl/posts/pfbid0QUGVPHZkuFecma9vkl3e2ASqYL9u2WBBoocZeoPSCZwbVUBAToWn7zfoLW7NCxrNI>
- <https://x.com/HeschelKULpl/status/1888191253675716850>
- <https://x.com/HeschelKULpl/status/1888236935656714240>

8. Prezentacja książki „Zabili nawet dzieci”

29 stycznia 2025

R Z Y M

W rzymskiej parafii św. Piusa X odbyło się spotkanie Manuelli Tulli oraz ks. Pawła Rytel-Andrianika z włoską publicznością na temat książki ich autorstwa „Uccisero anche i bambini” (zabili nawet dzieci). Książka, która została wydana po włosku, polsku i jest tłumaczona na angielski oraz inne języki, opowiada o polskiej rodzinie Ulmów, którzy ukrywali rodziny żydowskie w czasie niemieckiej okupacji. Po doniesieniu do hitlerowskich władz ukrywani Żydzi oraz cała rodzina Ulmów razem z dziećmi zostali zamordowani przez nazistów.

Dyrektor Centrum Heschela KUL ks. Rytel-Andrianik powiedział na przykładzie Ulmów, którzy zostali uznani błogosławionymi dobro ostatecznie zawsze triumfuje. Przykładem choćby historia związana z siedzibą Centrum Heschela KUL, działającego na rzecz dialogu żydowsko-chrześcijańskiego. Rektor KUL ks. prof. Mirosław Kalinowski przeznaczył na biuro CH KUL jedną z większych sal, wygodnych sal.

Dopiero po pewnym czasie okazało się, że w czasie nazistowskiej okupacji ta sala była biurem Odilo Globocnika, hitlerowskiego oficera, jednego z głównych wykonawców planu zagłady milionów Żydów w Polsce. Dziś w tym pomieszczeniu, w którym zapewne podpisywane były decyzje o zagładzie milionów Żydów, stoi żydowska menora i planuje się działania służące m.in. wspieraniu społeczności żydowskiej w Polsce.

– <https://www.facebook.com/radiofiat/posts/pfbid0ZmL2uewKLVxgNPo96EBPPaeV2C2GozWiUmRyGgNp6y2w2hM3gnmsLcP4kHc75uDil>

– <https://www.facebook.com/HeschelKULpl/posts/pfbid0dbF5LEvFwbh82ohcFAT3aTPJyZTWsQoDjLFJPTsAVFCCRPxtedt7prYDTyvsugQUI>

– <https://x.com/VaticanNewsPL/status/1884596623214334428>

– https://x.com/misyjne_pl/status/1884670785337401554

Więcej informacji:

– <https://heschel.kul.pl/pl/rzym-wlosi-poruszeni-historia-ulmow>

– <https://www.vaticannews.va/pl/swiat/news/2025-01/ulmowie-zwyczajna-rodzina-ktora-wybrala-dobro.html>

– https://www.onet.pl/informacje/vatican-news/rzym-wlosi-poruszeni-historia-ulmow/9xhgz4e_0666d3f1

– <https://www.niedziela.pl/arttykul/109213/Rzym-Wlosi-poruszeni-historia-Ulmow>

– <https://misyjne.pl/rzym-wlosi-poruszeni-historia-ulmow/>

– <https://opoka.org.pl/News/Swiat/2024/wlosi-poruszeni-historia-ulmow-opowiedzieli-sie-po-stronie-dobra>

– <https://pielgrzym.pelplin.pl/wiadomosci/64257-rzym-wlosi-poruszeni-historia-ulmow/>

– <https://fiat.fm/kosciol/rzym-wlosi-poruszeni-historia-ulmow/>

– <https://www.facebook.com/vaticannewspl/posts/pfbid0NyYgfaA6mucgyaTCAGXUCSYqfw32khCcGZAMJ6vjchK91EntJ7G2Gu8QAgHrBjdCI>

– <https://www.facebook.com/MisyjneDrogi/posts/pfbid035RH3o1iexVE39i7wRrwGeRtYvS8Xa9A1rLQQ9i-CKgs7LzYVgDkfoqSUcsbx97Js5I>

VATICAN NEWS PAPIEŻ WATYKAN KOŚCIÓŁ ŚWIAT

Radio Vaticano Adagio sostenuto

Spotkanie w Rzymie poświęcone książce "Uccisero anche i bambini"

ŚWIAT
KULTURA KSIĄŻKA RZYM POLSKA RODZINA MĘCZNIENICY ŚWIĘCI I BLOGOSŁAWIENI
CHRZEŚCJANIE ŻYDZI

Rzym: Włosi poruszeni historią Ulmów

Przykład polskiej, błogosławionej Rodziny Ulmów dowodzi, że istnieje miłość, która nie stawia żadnych warunków, która wykracza poza ludzką logikę. Tę historię trzeba opowiadać we Włoszech - mówili 28 stycznia wieczorem uczestnicy spotkania w Rzymie na temat książki „Zabili nawet dzieci”. Historia z czasów II wojny światowej, o której opowiedzieli autorzy książki ks. Paweł Rytel-Andrianik i Manuela Tulli, wstrząsnęła publicznością w Wiecznym Mieście.

Vatican News

Na audytorium w parafii św. Piusa X w Rzymie zapanowała głucha cisza. Kilkadziesiąt osób z widowni wpatrywało się w siedzących na podium autorów książki „Uccisero anche i bambini” (pol. „Zabili nawet dzieci”) - o błogosławionej rodzinie Ulmów z polskiej wsi Markowa, zamordowanej przez Niemców za ukrywanie Żydów.

W tle za podium przewijały się na wielkim ekranie zdjęcia z codziennego życia szczęśliwych rodziców i dzieci Ulmów, zanim 24 marca 1944 r. przybyło do ich domu niemieckie komando śmierci. Zabili wszystkich - najpierw ośmiorgo ukrywanych przez Ulmów Żydów, potem rodziców - Józefa i będącą w ciąży Wiktorię Ulmów, a po naradzie także ich pozostałych sześciorgo dzieci. Najmłodsza Maria miała półtora roku, najstarsza Stanisława - 8 lat.

Kiedy prowadząca spotkanie Fausta Speranza, dziennikarka i pisarka, poprosiła widzów o podzielenie się swoimi odczuciami po dyskusji o rodzinie Ulmów, jedna z kobiet na widowni powiedziała: „Po tym, co tu usłyszeliśmy, odpowiedzią może być tylko cisza”.

9. Pierwsza w Polsce obrona pracy doktorskiej z dyscypliny nauk biblijnych

29 stycznia 2025

LUBLIN

Pierwsza w Polsce obrona pracy doktorskiej z dyscypliny nauk biblijnych miała miejsce w murach Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Obroniła ją siostra Dorota Chwiła, salezjanka, 29 stycznia – podkreślił rektor KUL ks. prof. Mirosław Kalinowski, który dodał, że nauki biblijne są perłą w koronie nauk teologicznych. W lutym 2024 r. dzięki wsparciu Centrum Relacji Katolicko-Żydowskich KUL im. Abrahama J. Heschela, s. Dorota ukończyła pierwszy w historii kurs poświęcony manuskryptom hebrajskim przechowywanym w Watykańskiej Bibliotece Apostolskiej.

Więcej informacji:

- <https://heschel.kul.pl/pl/pierwszy-w-polsce-doktorat-z-dyscypliny-nauk-biblijnych-obroniony-na-kul>
- <https://wpolityce.pl/kosciol/720412-pierwszy-w-polsce-doktorat-z-n-biblijnych-obroniony-na-kul>
- https://x.com/wPolityce_pl/status/1886822058845147237

10. Komentarze biblijne

styczeń 2025

6 stycznia 2025

Żydowski komentarz na Trzech Króli napisany dla CH KUL, autorstwa dr Faydra Shapiro, dyrektor Izraelskiego Centrum Relacji Żydowsko-Chrześcijańskich.

Więcej informacji:

- <https://heschel.kul.pl/en/jewish-commentary-on-epiphany-2025>
- <https://www.exaudi.org/jewish-commentary-on-epiphany-2025/>
- <https://ground.news/article/jewish-commentary-on-epiphany-2025-exaudi>
- https://heschel2.kul.pl/komentarz-zydowski-do-ewangelii-uroczystosc-objawienia-panskiego,art_101524.html
- <https://ewtn.pl/programy/family-news-service/zydowski-komentarz-na-trzech-kroli/>
- <https://heschel.kul.pl/pl/zydowski-komentarz-na-trzech-kroli>

18 stycznia 2025

Żydowskie Pisma pomagają zrozumieć wydarzenie w Kanie Galilejskiej - komentarz napisany dla CH kul przez Amy Jill Levine, profesor Nowego Testamentu i Nauk Żydowskich, pierwszą Żydówkę wykładającą Nowy Testament w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie.

Więcej informacji:

- <https://ewtn.pl/programy/family-news-service/zydowskie-pisma-pomagaja-zrozumiec-wydarzenie-w-kanie-galilejskiej>
- <https://heschel.kul.pl/pl/zydowskie-pisma-pomagaja-zrozumiec-wydarzenie-w-kanie-galilejskiej>
- <https://www.fronda.pl/a/Zydowskie-Pisma-pomagaja-zrozumiec-wydarzenie-w-Kanie-Galilejskiej,239504.html>

więcej informacji na:

Strona internetowa po polsku:

<https://heschel.kul.pl>

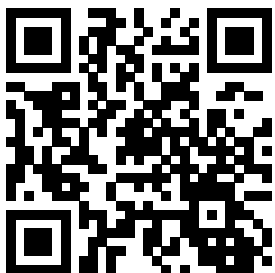
Strona internetowa po angielsku:

<https://heschel.kul.pl/en>

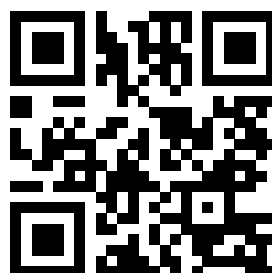
Facebook:

<https://www.facebook.com/HeschelKULpl>

X:

<https://x.com/HeschelKULpl>

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Zadanie zlecone Ministra Nauki

„Centrum Relacji Katolicko-Żydowskich im. Abrahama J. Heschela”

- dofinansowane ze środków Budżetu Państwa - Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego,

umowa nr MEiN/2023/DPI/2884 z 12.10.2023 r.